

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus V. Utrùm Angeli naturaliter vel certò cognoscant futura
contingentia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](#)

ARTICULUS V.

Utrum Angeli naturaliter & certò cognoscant futura contingentia?

SUMMARIUM.

1. Status questionis.
2. Authoritas Script. & PP. sibi D E O tribuit naturalem cognitionem futurorum contingentium.
3. Ratio probat Angelis non competere naturalem cognitionem futurorum contingentium.
4. Disparitas inter aeternitatem D E I, & avum Angelicum.
5. Angelus habet species omnium futurorum representativas in actu primo.
6. Species intelligibiles anima Christi erant perfectiores Angelicis quoad multiitudinem cognitionis.
7. Quia praevertitur Angelus naturaliter cognoscatur?
8. An demones possunt futuram praedicere?

S. I.

Negatur Angelis naturalis cognitionis futurorum contingentium.

Loquitur titulus §. primo de naturali cognitione, non supernaturali: neque enim dubium est, per supernaturalem revelationem Angelum in futurorum contingentium notitiam venire posse. Secundo. De cognitione futurorum non necessariorum, nam & ista videtur in causis, quas comprehendit; sed contingentium, quae videlicet vel continentur in causa libera & indifferenti, vel certè à causa causa contingentis & libera dependent, veluti eventus fortui & casuales. Tertio. De cognitione certa, non conjecturali; cum enim intellectus humani acumen futura contingentia in causarum indifferentiis propensione per probabiles conjecturas venari & ominari possit: id longe sagacius poterit Angelici intellectus perpicacia.

2. CONCLUSIO. Angelus naturaliter futura contingentia certò praescire non potest. Ita S. D. hic a. 3. & constat primò ex S. Scriptura, ubi predictio futurorum habetur pro Charactere Divinitatis, veluti Isaiae 41. annuntiata, quae ventura sunt in futurum, & sciens, quia D ille dicitur.

Secundo. Committim in hanc sententiam confessu PP. è quibus Chrysostom. hom. 18. in Joann. predictio futurorum immortalis D E I ducatur opus est. Isid. l. d. Summo bon. c. 10. futura Angelis nisi revelatione Divinâ cognoscere non possint.

3. Probatur tertio ratione. Vel Angelus futura contingentia cognosceret in suis causis, vel in seipso: neutro modo: ergo nullo. Non in suis causis, quia ista, cum sint indifferentes & indeterminatae non possunt fundare certam & determinatam cognitionem eventus. Non in seipso, quia in se ipso nondum sunt.

Confirmatur. Ideo D E U S futura contingentia certò videt, quia vel videt in causis à se predeterminatis, ut docent Thomistæ; vel quia omnia sunt ipsis praesentia in mensura sua aeternitatis, etiam ad futuram rerum duratio-

R. P. Mezz. Theol. Schol. Tom. I.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Objicies primò. D E U S cognoscit futura contingentia in mensura sua aeternitatis, eò quod ista sit superior mensura respectu futurorum contingentium: ergo etiam Angelus cognoscit futura contingentia in mensura sui avi, eò quod etiam haec duratio sit superior, quam mensura futurorum contingentium.

Respondeo distinguendo antecedens. Ed quod aeternitas sit superior propter infinitatem immutabilis similitatis, concedo, alia quilibet ratione, nego (de quo in Tract. de aetern. D E I) antecedens & consequentiam; nam Angelorum avum tantum est superioris dignitatis, non etiam infinitate.

Objicies secundò. Illa omnia cognoscit Angelus, quorum habet species: sed habet species futurorum contingentium: ergo. Minor est certa. Quia habet species rerum cognoscibilium ab initio creationis infusa. Major inde constat, quia nullum apparet impedimentum, cur Angelus non cognoscat objecta, ad quorum cognitionem expedita habet principia.

¶. distinguendo majorem. Illa cognoscit Angelus, quorum habet species representativas in actu secundo, concedo, in actu primo, nego. Sed habet species futurorum contingentium in actu primo, representativas, concedo, in actu secundo, nego minorem & consequentiam.

Si queraras, cur non etiam sint representativa in actu secundo? Respondeo deesse actualem eorum existentiam, que per modum necessariae conditionis ex parte objecti requiritur. Et ratio est: quia Angelus cognoscit singulare, in quantum sunt partes universi: sed non nisi per actualem existentiam sunt partes universi: ergo tantum cognoscit singulare, cum actu existunt. Item species Angelica sunt ordinatae, ut objecta intuitiva, & secundum exercitium suæ existentie representent: sed hoc non obtinetur, nisi postea illorum existentia. Audi S. D. hinc ad 3. Ea, que sunt praesentia, habent naturam per quam assimilantur speciebus, que sunt in mente Angelii; & se per eas cognosci possunt; sed que futura sunt, nondum habent naturam, per quam illi assimilentur; unde per eas cognosci non possunt.

Objicies tertio. Species Angelicæ sunt perfectiores, quam sunt illæ species, quas habet anima Christi:

M m

Christi: sed anima Christi per species infusas cog-
novit futura contingentia: ergo & illa per species
infusas cognoscit Angelus.

Respondeo distinguendo majorem, sunt per-
fectiores quoad modum representandi, & univer-
salitatem specierum, concedo, quoad multitudi-
nem objectorum, nego. Nam quia species Christi
D. debebant servire supernaturali scientie ipsius,
per quam ceu Caput hominum & Angelorum om-
nia futura, cordiumque secreta cognoscit, ideo ha-
bebant virtutem superadditam futura repre-
sentandi, prout docet S. D. in 3. p. q. 11. a. 4.

7. Colliges ex dictis primò. Quamvis Angelus in-
telligat omnia illa praeterita, qua vidit aliquando
præfencia, vel qua suæ existentia aliquod vesti-
gium reliquerunt; non tamen posse naturaliter
cognoscere illa præterita libera & contingentia,
qua nunquam cognovit præfencia, & que nullum
sui vestigium reliquerunt: quia hæc ita se habent
ad intellectum Angeli, ac si nunquam extitissent:

ARTICULUS VI.

An Angelus naturaliter cognoscant secreta cordium?

S U M M A R I A.

1. Status questionis.
2. Authoritates contra naturalem cognitionem se-
cretorum.
3. Ratio intrinseca à jure & exigentia cognitionis
Angelicae.
4. Ratio a posteriori ex prejudicio locutionis An-
gelice.
5. Objecta PP. Authoritas explicatur.
6. Actus liberis non continentur intra objectum pro-
portionatum intellectus Angelici.
7. Conditio necessaria ad cognoscenda secreta cor-
dium est: directio voluntatis illa communi-
cans.
8. Objecta contra directionem voluntatis diluvuntur.
9. Occultatio secretorum cordis non sit ex denega-
tione extrinseca Divini concurſus, aut de-
fectus speciei representantis.
10. Angelus naturaliter non cognoscit mysteria
gratiae.
11. Cognoscit tamen naturaliter alterius Angelii
species & habitus.

§. I.

Statnatur resolutio negativa.

1. Per secreta cordium intelligimus internos actus
intellectus & voluntatis, qui sicut in intra po-
tentiam, neque in alio signo, vel actu externo re-
lacent; quorum aliqui sunt necessarii, alii vero
liberi, vel eliciti, ut actus voluntatis, vel impe-
rativæ ut actus intellectus. De actibus necessariis,
velut etiam de actibus phantasie & appetitus sen-
situvi communis est sententia cum S. D. h̄c a. 3. il-
los quoad libstantiam ab Angelo cognosci, quia
ut sic sunt effectus vere naturales communes bru-
tis animalibus, pertinentes ad ordinem naturæ,
ad eoque continentur sub objecto proportionato
naturæ intellectualis. De liberis ergo actibus
instituta questione, sit

2. CONCLUSIO Angelus non potest naturaliter
cognoscere secreta cordium: seclusa vel speciali re-
velatione, vel ad Angelum cognoscendum dire-

nec est aliquid assignabile, ratione cuius illatura
notitia Angelo tribui possit. Unde & Sacra Scriptura
pro nota divinitatis non solum ponit fuisse
Isa. 41. Accedant T̄ nuntient nobis, quaeque
ventura sunt, priora qua fuerunt, nuntiate & pre-
mum cor nostrum, &c. hoc est, interpres D. Ha-
ron. Dicite nobis præterita, vel futura, & ex te
eventibus vestram potentiam demonstrare.

Colliges secundò. Demones non posse fun-
da verè prædicere, nisi DEUS mediabundus ho-
nis Angelis ipsius revelet, sicut & improbus ho-
buens quandoque revelat, quemadmodum conti-
nuit Balaamo, Caipha, & Sybillis. Adverti que
que S. Augustinus l. 1. de Gen. ad lit. dicens
aliquando futura explicant scripti & dicti
aliorum, quibus facta est revelatio, vel illa co-
jecturaliter cognoscere ex propensione cauissimam,
aut concusisti syderum, ad quorum cognitionem
sunt sagacissimi.

Etione. S. D. h̄c a. 4. Ita pluribus locis S. Scriptura
insinuat soli DEO ejusmodi cognitionem ibi
buens: veluti Psalmus 7. scrutans corda & me
DEVS. & Jer. 17. pravum est cor homini, &
scrutabile, quis cognoscet illud? Ego Dominus
tans corda & renes. In qua verba D. Hieron.
Hinc discimus, quid nullus sit cogitatione ho-
num, nisi solus DEVS. Accedit D. Augustinus
Psal. 41. loquens: antequam DEVS manipla-
die Judicii consilia cordium, omne cor omnia
clausum est. Et D. Athanas. Epist. 27. Prefatio
rum, inquit, & cognoscere cordium DEVS, neque
enim Angelii cordis abscondita vel fusa esse
possunt. D. quoque Ambrosius Chilisi Divina
probat ex eo, quod vidit cogitationes homi-
Luc. IV.

Probatur primò ratione S. D. a priori. Illi si
lum objecta ex se Angelus naturaliter cognoscit,
qua sunt partes universi, pertinentes ad ordinem
universi, sicut domino subjiciuntur; sed liberis
actus voluntatis non pertinent ad ordinem uni-
versi, nec sunt partes ipsius, nec eis dominio sub-
jiciuntur: ergo illos Angelus naturaliter non cog-
noscit, majorinde patet, quia illa solidum conuen-
tient intra objectum proportionatum cognitionis
Angelicae; ad qua cognoscenda Angelus usus habe-
at exigentiam naturalem; sed ius habet in
tantum actus, quippe suo dominio subjectos, con-
item in alienos, quippe alterius Angelii libertatem &
dominio subjectos; exigentiam quoque namen-
tantum habet ad cognoscendas omnes partes hu-
moris universi, tanquam pars primaria & nobilissima
universi: ergo hæc sola objecta Angelus naturaliter
cognoscit. Minor quoque probatur. Ordo parti-
bus universi consistit in concatenatione causarum,
sue dependentia & communicatione influxum,
quam habent causæ superiores cum inferioribus;
unde si qua causa vel potentia est exempta ab ejus-
modi influxu dependentia & communicatione, est
etiam extra ordinem universi, nec proinde ad eis
ipsius alteri potentiaz, quam à qua elicuntur, & à qua